

УДК 336.645.1

Кириленко О. П. – д. е. н., професор,
завідувач кафедри фінансів
Тернопільського національного
економічного університету

Проблеми розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві

Реформування житлово-комунального господарства України, прискорення його технічного переоснащення та підвищення ефективності діяльності не можливе без впровадження державно-приватного партнерства (ДПП). Позитивними наслідками ДПП, як підтверджує більш ніж двадцятирічний європейський досвід, є оптимізація бюджетних видатків, оновлення об'єктів інфраструктури, розширення переліку та покращення якості суспільних послуг, збільшення зайнятості населення, збереження природних багатств та покращення стану навколишнього природного середовища.

Основними фінансовими передумовами для розвитку ДПП у житлово-комунальному господарстві країни є необхідність залучення великих за обсягами коштів для вирішення потреб галузі, обмеженість ресурсів місцевих бюджетів для фінансування ЖКГ, неефективна система бюджетної підтримки і дотування житлово-комунальних підприємств, недосконала державна тарифна політика на житлово-комунальні послуги.

У 2009 році в Україні була прийнята Концепція розвитку державно-приватного партнерства у житлово-комунальному господарстві, якою запропоновано способи і шляхи розв'язання проблем галузі за допомогою ДПП. Протягом наступних років було ухвалено низку законодавчих актів, якими визначено організаційно-правові засади співробітництва держави і приватних партнерів, джерела фінансування проєктів в умовах ДПП, порядок і форми державної підтримки, гарантії прав приватних інвесторів, порядок виявлення, оцінки і управління ризиками, пов'язаними з ДПП.

Проте не зважаючи на певне впорядкування правового поля застосування ДПП, широкого розповсюдження така форма співробітництва, зокрема у ЖКГ, не набула. На наш погляд, основними причинами, які перешкоджають більш динамічному розвитку ДПП є непривабливий загалом інвестиційний клімат в країні, невпевненість приватних інвесторів у запланованому фінансуванні проєктів з боку держави, відсутність правонаступництва, складність залучення приватних інвестицій, часті зміни у законодавстві, зокрема в системі оподаткування, відсутність податкових пільг для учасників ДПП, велика кількість реєстраційних процедур для започаткування бізнесу і корумпованість владних структур, відсутність фінансових стимулів і чітких державних гарантій для інвесторів.

Крім того, існує ще проблема негативного сприйняття приватних інвесторів та приватного капіталу загалом з боку представників державних та

місцевих органів влади, а також населення, що значно гальмує поширення даної форми партнерства. Немає поки що у нашому суспільстві дієвого громадського контролю за діяльністю органів влади і місцевого самоврядування, в тому числі у сфері співробітництва з приватним сектором.

Для забезпечення подальшого розвитку державно-приватного партнерства, як найбільш перспективної форми залучення приватного капіталу до вирішення державних завдань, необхідно неухильно формувати у свідомості громадян позитивний імідж приватного власника, підвищувати престижність його співробітництва з державою та місцевою громадою. Поряд із цим доцільно посилити фінансові гарантії учасникам ДПП, передбачити податкові пільги приватним учасникам, перш за все тим, які працюють в соціально значимих сферах національного господарства, створити механізми стимулювання іноземних партнерів. Необхідно розробити критерії для здійснення бюджетної підтримки приватних учасників ДПП, вдосконалювати форми такої підтримки, забезпечити додержання принципів поворотності при виділенні коштів, прозорості та об'єктивності – при визначенні виконавців проєктів із застосуванням державно-приватного партнерства.

УДК 658

Крикавський Є. В. – д.е.н., професор,
Національний університет
«Львівська політехніка»

Фігун Н. В. – аспірант, Національний
університет «Львівська політехніка»

Антикризова політика у автомобілебудівній галузі

2009 рік для підприємств автомобілебудівного комплексу був надзвичайно важким. Внаслідок процесів світової економічної кризи автопроми без виключення всіх країн зазнали змін, проте величина цих змін для кожного підприємства була різною. До основних факторів, які мали вплив на автовиробників і виробників замінних частин можна віднести: стійкість підприємства до кризових явищ, спроможність до адаптації, гнучкість та оперативність у прийнятті рішень. Окрім наведених факторів безпосередньо пов'язаних із внутрішньою структурою підприємства не мало важливим був вплив і макроекономічних чинників, таких як економічна ситуація у країні, де розташоване виробництво підприємства, купівельна спроможність споживачів, швидкість реагування уряду, та якість дій щодо впровадження зходів по нівелюванню негативного впливу світової економічної кризи, рівень стабільності компанії-власника підприємства тощо. Як результат - одні підприємства практично не відчули негативних наслідків кризи, у той час як інші були змушені оголошувати про банкрутство, просити фінансової допомоги чи інколи й продавати конкуренту свій бізнес.